

„Jeg vil ikke nøjes med mindre end lykken“

Jeg kunne ikke genkende mig selv. Hver eneste aften, når jeg skulle i seng, passerede jeg mit spejl på væggen og så en fremmed, bleg, tynd og syg pige uden hår, vipper og bryn. Det var skræmmende. Og kvalmende – næsten mere end selve kemoen. Jeg var grim. Uigenkendeligt grim. Rent faktisk var jeg nødt til at sige „hej“ til den syge pige i spejlet og kigge på mine håndflader for at se og høre, at det virkelig var mig. Min bror kaldte mig Gollum. Han var besat af Ringenes Herre og syntes, det var sjovt, at hans søster lignede trolden fra fantasiverdenen. Søsteren selv gemte sig under en paryk, der fløj af i blæsevejr, smeltede i varmen fra ovnen, og som kun tilnærmelsesvist lignede hendes oprindelige lyse lokker. Kemohjelmene, kaldte jeg den. Den var varm, dyr og møgbesværlig. Alligevel bevægede jeg mig aldrig uden for en dør uden at have placeret

Kemoskaldet og kræftframt.

Sådan så Mette de Fine Lights liv ud, da hun var 16 år. I dag er hun 25 år, og trods en protese i det ben, hvor kræften engang sad, har hun nået mere end de fleste af sine jævnaldrende.

Fordi hun VIL.

AF METTE DE FINE LIGHT.
FOTO: SIF MEINCKE OG PRIVATE.

de forlorte lokker på min kemoskaldede isse. Dels fordi det var koldt uden den, men allermest fordi jeg var bange for folks reaktion. Ingen måtte se, hvor syg jeg egentlig var, for ingen måtte behandle mig som det, jeg var: En teenager med galoperende kræft og tvivlsomme fremtidsudsigter.

På vej på festival

Lægerne troede, det var vokseværk, overanstrengelse eller noget andet ligegyldigt. Jeg var 15 år og udpræget idrætsmenneske. Ridesport, cykling, skiløb, morgenløb. Det ville være mere mærkeligt, hvis jeg ikke havde ondt i benet en gang imellem. Men det, alle troede var harmløst, viste sig at være en sjælden type kræft, der var i færd med at spise min knogle op indefra. Adr. Av. Og gys... Jeg var på vej på Midtfyns Festival, da min far afslørede lægernes dom.

Mette skal skåne sit ben og må højst gå to kilometer på en hel dag. – Jeg vil ikke redefinere mine drømme – bortset fra dem, der involverer bjergbestigning.

– Du har kræft i benet, Mette. Det er alvorligt, sagde han med øjne mørkere end himlen, sekundet inden et tordenvejr bryder løs. Jeg græd. Mest fordi jeg havde ondt i benet. For selv om alle omkring mig så meget alvorlige ud, anede jeg ikke så meget andet om kræft, end at det var det, min morfar døde af for mange år siden. Ergo: Skulle jeg også dø nu? Det kunne jeg ikke forholde mig til, så jeg hankede op i veninden, teltet og oppakningen med øl og drog på festival alligevel. Men musikken lød mærkeligt, og øllene smagte mig ikke. Det var der intet, der gjorde i hele det følgende år.

I live hver tredje uge

Mit liv kredsede kun om kemo. Jeg levede i treugersintervaller med én uges kemo, én uge i sengen med bivirkninger og én normal

„Da den blonde, fregnede pige med æblekinder og gnist i øjnene forsvandt efter første omgang kemoterapi, blev jeg forskrækket“

Serie: Husk at leve...

Tør du tage imod de udfordringer, som livet byder dig? Det gør de tre skribenter, som skriver i denne miniserie. Dette er sidste artikel i serien.

uge, hvor jeg kunne passe gymnasiet, vennerne, tv-serierne og alt det andet, der optager en, når man er 16 år. Alle rådede mig til at droppe skolen, men jeg nægtede. Hvert eneste sekund på gymnasiet var et frikvarter fra livet som kræftpatient. Det eneste, jeg ønskede, var en normal tilværelse uden kræft, kemo og kvalme. Min største bekymring var ikke, at kræften skulle sprede sig, eller at kemoen ikke ville virke. Det, der virkelig optog mig, var, hvorvidt nogen skulle opdage, at de lyse lokker ikke længere var mine egne. Jeg sagde ikke til nogen, at jeg havde tabt håret, for jeg ønskede ikke et sygt menneskes identitet. Ingen skulle se mig som et offer for kræften. Og jeg var slet ikke nået til det sted i livet, hvor man ved, hvem man selv er, så jeg hængte min identitet op på mit udseende. Men da den blonde, fregnede pige

Fortsættes næste side

„Det der med at spille tiden er jeg for længst færdig med“

Fortsat fra forrige side

med æblekinder og gnist i øjnene forsvandt efter første omgang kemoterapi, blev jeg forskrækket. Og hvis jeg blev bange for mit eget spejlbillede, hvordan ville alle andre så ikke reagere?

Tilbage til benbarbering

Efter et halvt år i kemohelvede kom operationen. Knoglen med kræften skulle skæres ud af mit ben og erstattes med en metalprotese. Der skulle flyttes hud, muskler og nervebaner i en så kompliceret og omfangsrig grad, at ingen vidste, om amputation ville blive min eneste udvej, før narkosen var ovre. Natten inden de afgørende snit havde jeg mareridt om operationen. Jeg forestillede mig, at kirurgen var skovhuggeren med sin motorsav fra Schulstad-reklamen. Men i mit mareridt var det mit højre ben og ikke en træstamme, der lå på fileteringsbåndet.

Heldigvis forløb alt, som det skulle. Efter endnu et halvt år med kemo kunne jeg sætte

sygdommen i datid, og to års smertefuld genoptræning senere kunne jeg sågar gå igen. Parykken røg ud til fordel for en ultrakort hanekamslignende frisure. Jeg brugte atter penge på mascara og brokkede mig igen over daglig benbarbering, nøjagtig som mine veninder. Hvor var livet vidunderligt! Alligevel var alt slet ikke, som det plejede. For selv om jeg atter kunne spise, drikke og læse, som det passede mig, hvilket resulterede i gevaldige fester og en af årgangens bedste studentereksamener. Og selv om jeg ikke længere skulle planlægge mit liv ud fra, hvornår jeg skulle i kemodrop, kaste op eller ekstraindlægges med alvorlige bivirkninger, ventede der andre udfordringer, som var langt større, end jeg havde forventet.

Barske begrænsninger

I dag er mit liv begrænsningens kunst. Min daglige gangdistance er på to kilometer, fra jeg står ud af sengen om morgenen, til jeg lægger mig under dynen om aftenen. Jeg

kommer aldrig til at dyrke sport igen. Slut med ridning, skiløb, morgenløb og med at løbe efter bussen. Slut med at slentre rundt om søerne om søndagen, slut med at danse og for evigt farvel til lange shoppingture og sightseeing, medmindre det foregår i en kørestol eller med en krykke under hver arm. Hvis jeg overskrider „reglerne“, bliver det værst for mig selv. Ud over ubeskrivelige smerter i benet risikerer jeg at ødelægge protesen, og så bliver amputationen alligevel en realitet. Det er ikke uden barske begrænsninger, at man sådan får livet tilbage. Men netop det at have fået livet forærende igen er heldigvis altoverskyggende.

Jeg nægter at lade min lykke begrænse, bare fordi benet skal skånes. Jeg vil ikke redefinere mine drømme – bortset fra dem, der involverer bjergbestigning, maraton og jordomrejse med rygsæk. Engang drømte jeg om at blive dyrlæge som min far, men da jeg for alvor lærte at læse og skrive,

METTE DE FINE LICHT (f. 1985) Bor i København, hvor hun er journalist for en række magasiner og dagblade, pr-rådgiver for virksomheder og andre forfattere samt medforfatter på en række bøger. „Viljepigen – for ung til kræft“ er hendes tredje bog.

LÆS MERE

Mette de Fine Lichts beskriver sin sejr over kræften i „Viljepigen – for ung til kræft“, som netop er udkommet på Skriveforlaget, 179 kr.

ændrede mine fremtidsdrømme kurs. Jeg ville være forfatter. Jeg slugte Leif Davidsens historiske krimier og fandt ud af, at manden, som så mange andre forfattere, var gået journalistikkens vej forinden. Og så ville jeg være journalist.

Med blok, pen og to krykker

Efter gymnasiet rykkede jeg mine fynske rødder op, flyttede til København – Århus var udelukket, det var der, jeg var blevet behandlet, fordi de er specialister der, og der lugtede stadig af kemo, syntes jeg – og begyndte på Roskilde Universitet med en faglig appetit, der var så målrettet, at jeg nødvendigvis måtte blive skuffet. Et sted mellem humaniorastudiets filosofiske videnskabsteori og mine medstuderendes knap så ambitiøse læsesult så jeg mig selv træde vande. Det gav mig åndenød. Og en lille smule stress. For det dér med at spille tiden er jeg for længst færdig med. Så jeg helligede mig studiearbejdet som journalistassistent, der i sandhed var ved at udvikle sig til en drøm. På ganske kort tid voksede opgaverne fra kaffebrygning og research til interviews, artikler og udenlandske reportager. Pludselig var mit navn i bylines på landsdækkende magasiner og dagblade. Selv om jordomrejsen røg ud, da metalbenet kom ind, fandt jeg pludselig mig selv i de fjerne, eksotiske egne af verden midt i fremmede, spændende og skøre kulturer, som jeg aldrig havde troet, jeg skulle opleve. Jeg rejste, og gør det

stadigvæk, med blok, pen og to krykker. For jeg føler mig ret overbevist om, at onkologer, kirurger og forskere ikke stod på den anden ende i et helt år for, at jeg nu skal sætte mig hen i et hjørne af tilværelsen med korslagte arme og surmule over alt det, jeg ikke længere kan, når der stadig er så meget, jeg godt kan. Nøjagtig som dengang vil jeg ikke indtage offerrollen. Jeg havde kun taget den første bid af livet, da sygdommen ramte mig, men nu har jeg fået muligheden for at smage noget mere, og jeg vil ikke gå sulten i seng. Livet er alt for spændende til at gå glip af. Men man kan også blive forpustet ...

Ikke noget Stryhns, tak

Lige siden, kemoen holdt op med at være det altoverskyggende element i min tilværelse, har jeg haft så travlt med at indhente det liv, jeg følte, nær var blevet taget fra mig, at stilstand og ligegyldigheder føles som forurening. Jeg drøner af sted i tilværelsens overhalingsbane, fordi livet ganske enkelt er alt for fantastisk til at gå glip af eller til at lade sig nøje. Hvert eneste sekunds middelmådighed er et sekund mindre lykke. „Pyh, hvor lyder hun hellig!“ tænker du sikkert nu. Nej, det er jeg faktisk ikke. Jeg går ikke rundt med en oplyst krans ti centimeter over mit hoved, og jeg kan også godt blive irriteret over manglende mælk i køleskabet, flækkede negle og dårlige internetforbindelser. Men jeg vil ikke nøjes med mindre end lykken, nu hvor jeg ved, hvor den er.

Igen og igen har jeg hørt andre tidligere kræftpatienter sige, at deres sygdom har været en gave, for nu kan de pludselig se meningen med livet. Vel er den ej en gave. Kræft er ondt og ekstremt grimt, og ingen fortjener at opleve den – hverken som patient eller pårørende. Men det, sygdommen har givet mig, hvis man ser bort fra et skrøbeligt metalben, dét er en gave. For nu ved jeg, hvad der gør mig lykkelig. Og når man først ved, hvor lykken findes, så er man også i stand til at gå efter den. Så det gør jeg selvfølgelig – benhårdt og målrettet, for der er ikke nogen, der går efter den for mig. Hvis man ikke selv går ud i solen, får man aldrig nogle fregner. Og hvis du venter på servering fra buffeten, kommer du til at vente længe. Vi skal selv tage for os af retterne. Alt det har kræften, kemoen og kvalmen lært mig. Benprotesen har lært mig at sidde stille, selv om det indimellem stadig er svært, når tankerne galoperer og fantasien tager mig til de sneklædte alpetinder. Men heldigvis har jeg oplevet rigtig mange gange, at livet sagtens kan tages oppefra og ned, selv om man ikke rager højere op end en kørestol. Og når jeg går forbi et spejl nu, smiler jeg, for lokkerne er mine egne, og de ryger ikke af i blæsevejr eller smelter, hvis jeg åbner ovnen. Og hvis de en dag ikke længere skulle være der, vil jeg stadig være mig: Mette, der har haft kræft. Mette med et metalben. Men frem for alt Mette, der er forelsket i livet.